

[Bolligministeren]

derstreges, at det er en grundig og realistisk værdiansættelse af den enkelte ejendom, der danner grundlag for det korrekte udmålte realkreditlån i forhold til realkreditlovgivningen. En udlånspolitik, der automatisk udelukker belåning på grund af beliggenhed, debitors alder eller økonomi, er efter min opfattelse ikke relevant ved realkreditbelåning.

Realkreditinstitutterne har over for mig, som jeg nævnte indledningsvis, tilkendegivet, at der ikke er tale om en udlånspolitik, der på forhånd boykotter bestemte områder. Det er imidlertid nødvendigt for institutterne, de seneste års tab og hensættelser taget i betragtning, at gennemføre en stramning af udlånspolitikken. Da det er min opfattelse, at realkreditloven ikke skal ændres for så vidt angår ansvaret for udlånspolitikken, har jeg i stedet i foråret for at skabe øget omsætning og aktivitet på ejendomsmarkedet gennemført en ændring af realkreditloven, der giver alle boligejere valgfrihed mellem annuitetslån og mixlån. Denne ændring kommer også boligejere i landdistrikterne til gode.

Jeg har endvidere af samme grund fået gennemført øget statstilskud til forskellige bygningsarbejder samt en forøgelse af byfornyelsesmidlerne. Disse initiativer vil også få betydning for landdistrikterne.

Herudover har regeringen gennemført en række andre lovforslag, der bl.a. indebærer adgang til kontantlån. Rentefaldet har samtidig gjort det gunstigt for alle boligejere – også dem i landdistrikterne – at omlægge højtforrentede realkreditlån til nyere lån med lavere rente.

Men det er ikke det eneste, regeringen har gjort. Netop forholdene i landdistrikterne har spillet en betydelig rolle for en række af regeringens initiativer – initiativer, der bl.a. letter adgangen til finansiering for mange virksomheder i landdistrikterne.

Alle de initiativer, regeringen enten har gennemført eller overvejer gennemført for at skabe en positiv udvikling i landdistrikterne, er der samlet redegjort for i regeringens handlingsplan for landdistrikterne, der netop er fremlagt.

Jeg skal derfor blot nævne nogle enkelte gennemførelse af en ordning med særlig renteløstede lån til de mindre og mellemstore virksomheder; udvidelse af garantiordningen til nye og mindre erhvervsaktiviteter; mulig-

hed for udlån på omkring 400 mio. kr. pr. år fra Vækstfonden.

Herudover har regeringen gennemført en ny lov om tilskud til iværksættere og en ny lov om hjemmeservice. Og sidst, men ikke mindst, hele arbejdsmarkedsreformen, der også rummer ganske mange muligheder for landdistrikterne.

Men regeringen er slet ikke færdig endnu. Jeg agter således allerede i denne folketings-samling at fremsætte et forslag om en særlig statsgarantiordning, der kan motivere realkreditinstitutterne til et øget udlån til skoler og forsøgsbyggeri. Også denne ordning vil skabe basis for øget aktivitet på byggeområdet, både i landområderne og i byområderne, og dermed sammen med regeringens handlingsplan for landdistrikterne bidrage til øget beskæftigelse og øgede indtægtsmuligheder for de mindre bysamfund.

Alt i alt finder jeg derfor, at der fra min og den samlede regerings side i meget vidt omfang er taget initiativer, der kan bane vejen for en positiv udvikling, også i landdistrikterne.

*Forhandling***Kristen Touborg (SF):**

Det danske realkreditsystem er på mange måder enestående. Det er et folkeligt kreditsystem bygget op nedefra på grundlag af solide danske andelsprincipper – i øvrigt det første område, hvor andelsprincippet er blevet anvendt ca. 30 år forud for den store andelsbølge i 1880'erne. Kernen har været et foreningsprincip, som skulle sikre billige og sikre lån med pant i fast ejendom. Kreditforeningernes primære rolle har været at agere formidler mellem låntager og långiver. Dette har været en forudsætning for det forholdsvis lave renteniveau på realkreditlån samt i medfør af små omkostninger en lav bidragsydelse. Særkendet for realkrediten har været foreningsprincippet og de lave omkostninger, der følger af formidlerrollen, uden at der stilles krav om overskud til udenforstående aktionærer.

Sådan var princippet, men op gennem 1980'erne ændrede ledelsen af kreditforeningerne karakter og selvopfattelse. Direktionerne tiltog sig større og større magt på bekostning af medlemsdemokratiet. Der blev indført ekspertstyre i disse tidligere medlemsstyrede foreninger.